

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Savska cesta 62, Zagreb

Poslovni broj: PŽ-546/2024-2

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA
I
RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Raoula Dubravca, predsjednika vijeća, Ane Cvitković, sutkinje izjaviteljice i Ivane Mlinarić, članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja-protutuženika HRVATSKE ŠUME d.o.o. Zagreb, Kneza Branimira 1, OIB 69693144506, kojeg zastupa punomoćnik Tomislav Kos, odvjetnik u Odvjetničkom društvu KOS & PARTNERI j.t.d. Zagreb, Nodilova 1, protiv tuženika-protutužitelja VRBOVSKO EKO ENERGIJA d.o.o. u stečaju, Vrbovsko, Tvornička 31, OIB 30557421377, radi utvrđenja osnovanosti tražbine i raskida ugovora, odlučujući o žalbama stranaka protiv presude Trgovačkog suda u Rijeci poslovni broj P-610/22-67 od 20. studenog 2023., u sjednici vijeća održanoj 21. svibnja 2024.

presudio je

Žalba tuženika se odbija kao neosnovana i djelomično se potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Rijeci poslovni broj P-610/22-67 od 20. studenog 2023., u točki II. izreke.

riješio je

I. Ukida se presuda Trgovačkog suda u Rijeci poslovni broj P-610/22-67 od 20. studenog 2023. u točkama I. i III. izreke i vraća na ponovno suđenje.

II. O troškovima žalbenog postupka sud će odlučiti u konačnoj odluci.

Obrazloženje

1. Presudom Trgovačkog suda u Rijeci poslovni broj P-610/22-67 od 20. studenog 2023. je odlučeno:

„I. Odbija se kao neosnovan tužbeni zahtjev koji glasi: "Utvrđuje se postojanje tražbine tužitelja HRVATSKE ŠUME d.o.o. Zagreb, Kneza Branimira 1, OIB: 69693144506 kao tražbine drugog višeg isplatnog reda prema tuženiku VRBOVSKO EKO ENERGIJA d.o.o. u stečaju, Vrbovsko, Tvornička 31, OIB: 30557421377, u

iznosu od 678.329,67 eura/5.110.874,91 kn u stečajnom postupku koji se vodi pred Trgovačkim sudom u Rijeci, poslovni broj St-598/2021.

II. Odbija se kao neosnovan protutužbeni zahtjev koji glasi: "Utvrđuje se da nije raskinut Ugovor o prodaji drvene sječke ili ogrjevnog drva, DIR: 03-15-6586/10 koji su dana 14. prosinca 2015. zaključili HRVATSKE ŠUME d.o.o. Zagreb, Kneza Branimira 1, OIB: 69693144506, kao prodavatelj i VRBOVSKO EKO ENERGIJA d.o.o. u stečaju, Vrbovsko, Tvornička 31, OIB: 30557421377, kao kupac.

III. Svaka stranka snosi svoj trošak postupka."

2. Iz obrazloženja prvostupanjske presude proizlazi da je sud odlučio o tužbenom zahtjevu kao neosnovanom iz razloga što tužitelj nije dokazao u odnosu na koju količinu robe ima pravo na isplatu cijene, odnosno je li mu tuženik uopće ostao dužan isplatiti određeni dio cijene s obzirom na činjenicu prema kojoj nije izvršeno poravnanje u smislu odredbe čl. 2. t. 5.a i b Ugovora. Odluku o protutužbenom zahtjevu donosi primjenom odredbe čl. 360. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18; dalje: ZOO) uz zaključak da je tužitelj izjavom raskinuo ugovor zbog nedostavljanja bankarske garancije što je predstavljalo jedan od uvjeta za valjanost ugovora i isporuku robe, pored nesporne činjenice da tuženik nije plaćao račune. O troškovima parničnog postupka odlučeno je primjenom odredbe čl. 154. st. 4. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19 i 80/22; dalje: ZPP).

3. Protiv presude u točkama I. i III. izreke žalbu je podnio tužitelj, zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U bitnome navodi kako se pobijana presuda ne može ispitati, te da postoji proturječnost između stanja spisa i onoga što se navodi u razlozima presude. Prvenstveno ističe kako sud u obrazloženju odluke propustio ocijeniti sastavni dio Ugovora Prilog B koji detaljno opisuje postupak ispitivanja mokrine u sječki i da je nepravilno razmatranje odredbe čl.2. Ugovora neovisno o Prilogu B. Nadalje žalitelj tvrdi da tuženik nije postupio u skladu s odredbama Ugovora i u roku od 5 dana iznio svoje primjedbe uz dostavu dokaza o izmjeri mokrine. Osim ugovorne mogućnosti tuženik je mogao provesti postupka osiguranja dokaza i time dokazati da je došlo do kršenja ugovornih odredbi od strane tužitelja. Tuženik je tek u ovom postupku dostavio izvješće Šumarskog fakulteta o izvršenom mjerenju mokrine. Pa ako je i utvrđen omjer postotka mokrine tada se može utvrditi u odnosu na koju robu i količinu tužitelj ima pravo na isplatu cijene. Smatra da je tuženik priznao tužbeni zahtjev jer je isprava tuženika od 6. veljače 2023. (Potvrda potraživanja i obaveza) potpisan i ovjerena od stečajnog upravitelja i time je utvrđena visina duga, i pored izrađenog nalaza i mišljenja vještaka Tkaleca. Pobija i odluku o troškovima postupka navodeći da uspjeh stranka u sporu nije jednak jer je vrijednost protutužbenog zahtjeva određena u visini od 212.625.000,00 kn te je tužitelj ostvario pravo na naknadu troškova razmjerno uspjehu u sporu. Traži trošak žalbe i sudske pristojbe u iznosu od 12.625,00 EUR.

4. Odgovor na žalbu tužitelja dao je tuženik osporavajući sve žalbene navode i ističe da izdavanje Potvrde potraživanja obaveze od 6. veljače 2023 ne predstavlja

priznanje duga te navodi kako nije došlo do povećanja isporuke robe u slijedećem polugodištu trebalo je smanjiti cijenu za isporučenu robu. Predlaže odbiti žalbu.

5. Žalbu je podnio i tuženik protiv presude u točkama II. i III. izreke, zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Ističe da je sud pogrešno ocijenio činjenično stanje odlučujući o protutužbenom zahtjevu jer je tužitelj kršio ugovorne obaveze. Navodi da nisu ispunjeni uvjeti za jednostrani raskid ugovora jer do dostave nove garancije nije došlo upravo radi nastalog spora među strankama u odnosu na utvrđenje vlage te nepostupanje tužitelja u skladu s odredbom čl. 2. st. 5. Ugovora. Smatra da je ponašanje tužitelja protivno načelima savjesnosti i poštenju kao i odredbi čl. 12. Ugovora. Predlaže preinačiti odluku u pobijanom dijelu i naložiti tužitelju plaćanje cjelokupnog troška postupka.

6. Odgovor na žalbu tuženika je dao tužitelj osporavajući sve žalbene navode navodeći da je tuženik po ugovoru bio dužan dostaviti novu bankarsku garanciju nakon isteka postojeće što nije napravio niti je dostavio dokaz o beskamatnom pologu u smislu odredbe čl. 7. st. 3. Ugovora, što je prema odredbe čl. 9 Ugovora valjani razlog za raskid ugovora. Predlaže odbiti žalbu i potvrditi pobijanu presudu u točki II. izreke. Traži trošak sastava odgovora na žalbu u iznosu od 25.000,00 EUR i trošak sastav sudske pristojbe na odgovor na žalbu u iznosu od 1.500,00 EUR.

7. Žalba tuženika nije osnovana u pogledu glavne stvari, dok je žalba tužitelja osnovana. Osnovano obje strane u žalbi pobiju odluku o troškovima postupka.

8. Pobijana odluka ispitana je na temelju odredbe čl. 365. st. 2. ZPP-a u granicama dopuštenih žalbenih razloga, pazeći pritom po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz odredbe čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 13. i 14. ZPP-a, kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava.

9. U odnosu na presudu ovog suda.

10. Pobijana odluka, u točki II. izreke nije zahvaćena nekom od bitnih povreda odredaba parničnog postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti. Razlozi obrazloženja su jasni. Činjenično stanje je u potpunosti utvrđeno i pravilno su primijenjene ugovorne odredbe Ugovor o prodaji drvne sječke ili ogrjevnog drva, broj DIR: 03-15-6586/10.

11. Predmet spora o kojem je odlučeno u točki. II. izreke (protutužbeni zahtjev) prvostupanjske odluke je zahtjev da se utvrdi da nije raskinut Ugovor o prodaji drvne sječke ili ogrjevnog drva, DIR:03-15-6586710 zaključen 14. prosinca 2015. Nije sporno da je tužitelj dopisom od 26. ožujka 2019. prijevremeno raskinuo Ugovor. Utvrđeno je u postupku da je ugovor raskinut zbog kršenja ugovornih obveza od strane tuženika i to obveze dostave bankarske garancije za cijelo vrijeme važenja Ugovora, s obzirom na to da je dostavljena bankarska garancija istekla 5. prosinca 2018. Utvrđeno je da je tužitelj dopisom od 26. ožujka 2019. obavijestio tuženika da je povrijedio ugovornu obvezu urednosti plaćanja jer dospjelo nepodmireno potraživanje na dan 26. ožujka 2019. iznosi 3.479.790,80 kn, dok je ukupan dug na

taj dan iznosio 3.509.126,85 kn te obvezu dostave bankarske garancije na cijelo vrijeme važenja Ugovora, a s obzirom na to da je (postojeća) bankarska garancija istekla 5. prosinca 2018. Dopisom je tužitelj obavijestio tuženika da će se Ugovor sklopljen među strankama od 14. prosinca 2015. smatrati raskinutim ako u roku od 15 dana od primitka tog dopisa ne podmiri svoju obvezu, odnosno ako ne plati dospjelo dugovanje i ne dostavi novu bankarsku garanciju radi osiguranja plaćanja, naplativu na prvi poziv i bez prigovora, u trajanju od najmanje jedne godine, koja glasi na iznos od 2.531.250,00 kn te da umjesto dostave bankarske garancije može dostaviti dokaz o uplati beskamatnog pologa u visini od 2.531.250,00 kn na račun tužitelja.

12. U smislu ugovornih odredbi i to čl. 7. t. 3. Ugovora i čl. 9. Ugovora valjana bankarska garancija predstavljala je uvjet za isporuku robe kroz cijelo vrijeme važenja ugovora (čl. 7. t. 1. Ugovora), dok je čl. 9. Ugovora ugovoreno da nedostavljanje instrumenta osiguranja plaćanja iz čl. 7. i čl. 8. predstavlja razlog prodavatelju za jednostrani raskid ugovora. Stoga, u smislu odredbe čl. 360. ZOO-a kako tuženik nije ispunio svoju obavezu iz ugovora, to je ugovoreno pravo tužitelja raskinuti ugovor jednostavnom izjavom. Nadalje, neosnovano se tuženik poziva na odredbu čl. 367. ZOO-a uz tvrdnju da ugovor se ne može raskinuti zbog neispunjenja neznatnog dijela obveze u situaciji kada je ugovoreno da nedostavljanje instrumenata osiguranja predstavlja razlog za jednostrani raskid ugovora.

13. Slijedom navedenog, primjenom odredbe čl. 368. st. 1. ZPP-a valjalo je potvrditi prvostupanjsku presudu u točki II. izreke i odlučiti kao u izreci ove presude.

14. U odnosu na rješenje ovog suda.

15. Stranke su bile u ugovornom odnosu kupoprodaje. Odredbom čl. 2. t. 2. Ugovora propisano je da je ugovoreni udio mokrine u drvnoj sječki 35% što predstavlja polazište za utvrđivanje cijena i količina. Nadalje je propisano da svaka ugovorna strana može prilikom isporuke drvene sječke zahtijevati utvrđivanje mokrine sondiranjem pri čemu se dobiveni rezultati primjenjuju, kako na svu drvenu sječku koja je upućena kupcu istovremeno s drvenom sječkom iz koje je uzet uzorak za analizu tako i na sve daljnje isporuke robe do slijedećeg zahtjeva za utvrđivanjem mokrine. Predmetna mjerenja provest će se prilikom isporuke robe te je mjerenje valjano ako istom prisustvuje predstavnik prodavatelja iz nadležne podružnice prodavatelja i predstavnik kupca te ako je o tome sastavljen zapisnik (čl. 2. t. 3. Ugovora). Prema odredbi čl. 2. t. 5.a Ugovora, stranke su suglasne (neovisno o odredbi čl. 2. t. 2. Ugovora kojim je propisano pravo svake stranke zahtijevati utvrđivanje mokrine) da se po isteku svakog polugodišta izvrši poravnanje vezano uz isporučene količine drvene sječke te utvrđeni udio mokrine u isporučenoj drvnoj sječki na način da se prodavatelj obvezuje kupcu uvećati isporuku u slijedećem polugodištu tako da udio suhe tvari bude poravnat, a u slučaju nemogućnosti takve isporuke prodavatelj se obvezuje na smanjenje cijene isporučene drvene sječke, a ako je kupac izvršio plaćanje, na povrat preplaćenog iznosa. U slučaju da se iz dobivenih rezultata mjerenja u odnosu na relevantno polugodište utvrdi da je udio mokrine niži od ugovorenog, prodavatelj će umanjiti isporuku u slijedećem polugodištu ili će kupac platiti razliku tako da udio suhe tvari bude poravnat (čl. 2. t. 5.b).

16. Nadalje, prema odredbi čl. 5. Ugovora, o eventualnoj reklamaciji kupac je dužan pisano obavijestiti nadležnu podružnicu prodavatelja u roku od 5 radnih dana od dana preuzimanja popratnice. Ako u vezi preuzete robe kupac postavi zahtjev za referentnim ispitivanjima iz čl. 2. Ugovora, rok za podnošenje prigovora s osnove kakvoće takve robe počinje teći od trenutka primitka takvih rezultata ispitivanja.

17. Prilogom B Ugovora (Ispitivanje mokrine u sječki), koji se navodi u obrazloženju odluke, međutim prvostupanjski sud ne ocjenjuje sadržaj, navedeno je da 1) Kupac vrši uzorkovanje na način da izuzme minimalno dva uzorka iz isporučene šarše primjereno pakirana, minimalno 5 kg (..); 3) Iz provedenih mjerenja izračunava se srednja vrijednost mokrine; 4) Ukoliko se utvrdi odstupanje od ugovorne vrijednosti mokrine, kupac ima pravo u roku od 5 dana uložiti prigovor na isporučenu robu; 5) prodavatelj se mora očitovati na prigovor kupca u roku od 5 dana od podnošenja prigovora; 6) tijekom tih dva dana prodavatelj može putem svog ovlaštenog predstavnika izuzeti nove uzorke te u prisutnosti kupca obaviti mjerenje mokrine; 7) ukoliko se ugovorne strane ne slažu s rezultatima mjerenja, uzorkovanje se vrši prema HRN EN14778 od strane ovlaštenog laboratorija i ispitivanje mokrine prema normi HRN EN14774 (..).

18. Kako nije utvrđeno u postupku da li je tuženik postupio u skladu s Ugovorom, posebice Prilogom B Ugovora, na što je i ukazivao tužitelj ne samo u ovom postupku već i ranije prema dopisu punomoćnika tužitelja, to je činjenično stanje ostalo nepotpuno utvrđeno. Iz stanja spisa proizlazi da je tuženik pozivao tužitelja na očitovanje i obavijestio da dostavljena roba sadrži vlagu-mokrinu preko 35%, međutim nije razjašnjeno da li je tuženik pristupio ispitivanju u skladu s Prilogom B Ugovora, da li je i kada dostavio tužitelju ispitivanje Šumarskog fakulteta. Nadalje ostalo je nejasno da li je tuženik iskoristio zakonom propisanu mogućnost prigovora materijalnog nedostatka kupljenog drveta i u kojem roku, u smislu odredbe čl. 400., čl. 401., čl. 403. i čl. 406. ZOO-a.

19. Pored toga, tuženik kao kupac bi eventualno imao pravo na sniženje cijene ukoliko se utvrdi da je postupljeno po Ugovornim i zakonskim odredbama u odnosu na kupljenu robu i utvrđenu količinu. Tuženik je uredno zaprimio robu i prodavatelj ima pravo na dio kupoprodajne cijene za robu koja je ugovorene kakvoće udjela mokrine, te je na tuženiku teret dokaza koja roba i u kojoj količini nije bila u skladu s ugovorenim odredbama, te da li je postupio u skladu s Ugovorom, Prilogom B, u kojim rokovima, kad je tužitelju dostavljena Analiza Šumarskog fakulteta. Kako je za sada neutvrđeno činjenično stanje, na što osnovano ukazuje tužitelj, ne može se ispitati niti pravilnost primijenjenog materijalnog prava.

20. Kako je djelomično ukinuta odluka o glavnoj stvari valjalo je ukinuti i odluku o troškovima postupka s time da treba ukazati prvostupanjskom sudu kako pri odluci o troškovima postupka osim uspjeha u sporu u pogledu osnove, sud je dužan voditi računa i o visini tužbenog i protutužbenog zahtjeva, nadalje da je tužitelj u stečajnom postupku nad tuženikom u prijavi tražbine zatražio troškove nastale u ovom postupku do otvaranja stečajnog postupka i taj trošak uvrstio u postavljene tužbeni zahtjev na utvrđenje postojanja tražbine II. višeg isplatnog reda (list spisa 362.).

21. Stoga je valjalo ukinuti odluku u pobijanom dijelu, u točkama I. i III. izreke temeljem odredbe čl. 369. st. 1 ZPP-a, te će prvostupanjski sud u ponovnom postupku otkloniti nedostatke na koje mu je ukazano ovom odlukom u točkama 16.-18. Potom donijeti novu odluku o troškovima postupka vodeći računa o navedenom u točki 19. ove odluke.

22. O troškovima postupka nastalima u povodu pravnog lijeka odlučit će sud u konačnoj odluci, na temelju čl. 166. st. 3. ZPP-a.

Zagreb, 21. svibnja 2024.

Predsjednik vijeća
Raoul Dubravec

Dokument je elektronički potpisan:

Raoul Dubravec

Vrijeme potpisivanja:

30-05-2024

14:01:38

DN:

C=HR

O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

2.5.4.97=#0C1156415448522D3937333439333636353139

OU=Signature

S=Dubravec

G=Raoul

CN=Raoul Dubravec

P O Z I V
na ročište za glavnu raspravu

PRAVNA STVAR:

Tužitelj: HRVATSKE ŠUME d.o.o. Zagreb

Tuženik: VRBOVSKO EKO ENERGIJA d.o.o. u stečaju Vrbovsko

Radi: utvrđenja osnovanosti tražbine i raskida ugovora

Pozivate se na ročište
27. rujna 2024. godine u 10,00 sati
soba 108, sudnica 8, I. kat.

Umjesto stranke na ročište može pristupiti ovlašteni punomoćnik (čl. 89. ZPP-a).

U P O Z O R E N J E:

Ako s ročišta za glavnu raspravu izostane tužitelj ili ako na to ročište ne dođe tuženik, a uredno su pozvani, rasprava će se održati s prisutnom strankom (čl. 295. st. 1. ZPP-a).

Ako s ročišta za glavnu raspravu neopravdano izostanu obje stranke ili ako s ročišta neopravdano izostane tužitelj, a tuženik se ne upusti u raspravljanje, smatrat će se da je tužitelj povukao tužbu (čl. 295. st. 2. ZPP-a).

Iznimno od odredbe čl. 295. st. 2. ZPP-a, sud može, ocjenjujući sve okolnosti zaključiti glavnu raspravu i odlučiti o tužbi odnosno tužbenom zahtjevu na temelju već izvedenih dokaza i stanja spisa ako smatra da je predmet dovoljno raspravljen ili zbog važnih razloga odgoditi ročište za glavnu raspravu (čl. 295. st. 3. ZPP-a).

Stranke su dužne već u tužbi i odgovoru na tužbu, a najkasnije na pripremnom ročištu iznijeti sve činjenice na kojima temelje svoje zahtjeve, predložiti dokaze potrebne za utvrđivanje iznesenih činjenica te se izjasniti o činjeničnim navodima i dokaznim prijedlozima protivne stranke (čl. 299. st. 1. ZPP-a).

Stranke mogu tijekom glavne rasprave iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze samo ako ih bez svoje krivnje nisu mogle iznijeti, odnosno predložiti prije zaključenja prethodnog postupka (čl. 299. st. 2. ZPP-a).

Nove činjenice i nove dokaze koje su stranke iznijele, odnosno predložile tijekom glavne rasprave protivno stavku 2. ovoga članka sud neće uzeti u obzir (čl. 299. st. 3. ZPP-a).

U Rijeci 13. lipnja 2024.

Sudac
Ema Brdovčak